

Õiguskantsler

Adressaat

Teie 16.08.2011 nr

Õiguskantsler 28.09.2012 nr 7-4/111227/1204411

**Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta
Vanglakaupluse külastamise võimaluste piiramine**

Pöördusite minu poole kahe avaldusega, milles tõstasite küsimuse Tallinna Vangla tegevusest Teile 03.08.2011 vangla kaupluse külastuse võimaldamisel.

Teatasin Teile 02.09.2011 kirjas nr 7-4/111227/1104389, et alustasin asjas õiguskantsleri menetluse.

Tutvunud Teie pöördumiste ja Tallinna Vangla direktori vastusega minu teabe nõudmisele, samuti asjaomase õigusnormistiku ning muu teabega, leian, et:

- hoolimata arvukatest ja erakordselt segaselt vormistatud muudatustest, ei kajasta Tallinna Vangla direktori 14.01.2009 käskkiri nr 1, 20.04.2010 käskkiri nr 27 ega ka 13.12.2010 käskkiri nr 121 direktori soovi reguleerida ühegi nimetatud haldusakti resolutiivosas õiguslikult siduvana vangla kohustust tagada kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemine igal juhul iga kahe nädala tagant. Seega oli Tallinna Vangla kohustatud tagama sisseostude tegemise vähemalt justiitsministri 30.11.2000 määrusega nr 72 kehtestatud „Vangla sisekorraeeskirja“ § 74 lõikes 4 sätestatud sagedusega (mitte harvem kui kord kuus) ja vastavat kohustust Tallinna Vangla Teile 03.08.2011 sisseoste teha mitte võimaldades ei eiranud;
- ei saa asuda seisukohale, et Teie võimalused isiklikku hügieeni pidada või küllaldaselt toitlustatud saada oleks saanud õigusvastaselt kannatada seoses 03.08.2011 vangla kaupluse külastamise ärajäämisega.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

I Asjaolud ja menetluse käik

1. Väitsite, et Teile ei toodud 03.08.2011 tellimislehte vangla kauplusest sisseostude tegemiseks. Lisaks Teile ei toodud tellimislehte Teie sõnul ka veel kolmele Teiega samas kambri karistust kandnud kinni peetavale isikule.

2. Selgitasite, et inspektor-kontaktisik [---] edastas Teile suuliselt, et sellise korralduse (suuliselt) oli teinud vanglateenistuse ametnik [---]. Põhjenduseks toodi Teie sõnul asjaolu, et Teid ja Teie kambrikaaslast karistatakse selle eest, et teie kambri aknalt oli 2011. aasta maikuu keskel eest võetud klaaspakett ja et kõigi kambri viibivate kinni peetavate isikute süü seisnes selles, et nad ei teavitanud sellest faktist Tallinna Vangla vanglateenistuse ametnikke.

3. Väitsite, et klaaspaketi võttis akna eest kinni peetav isik [---] ajal, mil teised kambri kinni peetavad isikud (kaasa arvatud Teie) viibisid jalutuskäigul. [---], vahetult naasnud jalutuskäigult, tõstis paketi aknalt eest ja loetud minutite pärast sisenesis kambriks Tallinna Vangla vanglateenistuse ametnikud ning viisid klaaspaketi minema. Tõstatasite küsimuse kuidas ja keda oleksite pidanud teavitama, kui Tallinna Vangla ametnikud olid niigi asjast teadlikud.

4. Osutasite, et eelviidatud sündmus toimus 2011. aasta maikuu keskel. [---] vabanes 02.06.2011 ja aega tema karistamiseks olnuks küllaldaselt, ent mitu kuud hiljem said selle asemel kollektiivselt karistada teised kambri viibinud isikud.

5. Leidsite oma avalduses, et selline karistamine on vastuolus muuhulgas Tallinna Vangla direktori 14.01.2009 käskkirjaga, mis sedastab: „Tallinna Vanglas on kinnipeetavatele isikutele tagatud sisseostude tegemise võimalus kaupluse vahendusel iga kahe nädala tagant“. Sama käskkiri kehtestab Teie arvates ka kauplusest ostetavate kaupade limiidid kaheks nädalaks ja seetõttu tekib Teil väidetavalt tõsisemad probleeme vangistusseaduse (edaspidi ka VangS) § 50 lõikes 1 sätestatu täitmisega, mis kohustab kinni peetavat isikut hoolitsema isikliku hügieeni eest, sest otsa saavad nii seep, pesupulber kui ka tualettpaber.

6. Selgitasite, et Teie kirjalikule palvele Teid teavitada, mille eest ja alusel Teid karistatakse, polnud Te õiguskantslerile avalduse esitamiseni Tallinna Vanglalt kirjalikku vastust saanud. Teie suulise järelepärimise peale andis inspektor-kontaktisik [---] Teie väiteil mõista, et kuna Tallinna Vanglas on intsidendid aknaklaasidega massilised, siis kasutab vangla sellist „meetet“ antud juhul ikkagi sisuliselt kollektiivse karistusena maikuus toimunu eest ja hoiatuseks võimalike tulevaste sarnaste juhtumite puhuks.

7. Osutasite oma täiendavas avalduses, et Teie hinnangul on Tallinna Vangla erisustest tulenevalt (puuduvad panipaigad isiklike asjade suuremas koguses hoidmiseks ja külmikud riknevate toiduainete säilitamiseks) vangla endale võtnud kohustuse vastavalt Tallinna Vangla direktori 14.01.2009 käskkirjale nr 1 tagada sisseostude tegemise võimalus iga kahe nädala tagant. Sellega seoses on poest ostetavad kaubakogused normeeritud lähtuvalt kahenädalasest perioodist. Leidsite, et jättes ostulimiidid samaks ja võimaldades sisseoste teha vaid korra kuus, on vangla rikkunud vangistusseaduse §-st 48, Tallinna Vangla kodukorra¹ § 74-st ja nimetatud direktori käskkirjast tulenevat kohustust tagada Tallinna Vanglas kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemise võimalus iga kahe nädala tagant.

---

¹ Olete küll ilmselt silmas pidanud justiitsministri 30.11.2000 määrusega nr 72 kehtestatud „Vangla sisekorraeeskirja“.

8. Argumenteerite, et kaupluse kasutamine ei saa olla soodustus, kuna soodustused on ära märgitud VangS §-s 22. Leiate, et kuna kaupluse kasutamise õigust piirati tervel teie kambril, siis on tegu kollektiivse karistusega, mis on keelatud VangS § 63 lõike 3 alusel. Osutate, et ilma distsiplinaarmenetlust läbi viimata ja konkreetset süüdlast välja selgitamata on vangla tegevus vastuolus VangS §-ga 64 ja §-ga 64¹.

9. Minu volitusel pöördus asjas täiendava teabe saamiseks Tallinna Vangla poole õiguskantsleri vanemnõunik. Vangla direktor kinnitas vangla vastuses, et Teie väited Teile 03.08.2011 väljastamata jäetud tellimislehtede kohta vastavad tõele. Direktor selgitas tellimislehtede väljastamata jätmisele eelnenud sündmuste osas, et 10.05.2011 õhtul vastu 11.05.2011 hommikut tuvastasid vanglateenistuse ametnikud, et elukambris nr 231 (Teie elukamber alates 01.11.2010) on eemaldatud aknaklaasipakett ning asetatud seina äärde.

10. Alates 2011. aasta maikuust muutus Tallinna Vanglas aknaklaaside lõhkumine direktori hinnangul massiliseks. Kahel eelvangistushoonel ning kartserihoonel on kokku 180 akent, millest 2011. aasta maikuus lõhuti (s.h juba uute ja asendatud akende lõhkumised) 30, juunikuus 4, juulikuus 188 ning augustikuus 67 akent. Seega perioodil mai-august 2011 oli vangla sunnitud 180 aknaga hoone akendele paigaldama uusi aknaklaase 289 korral.

11. Massilise aknaklaaside lõhkumise peatamiseks võttis vangla direktori sõnul kasutusele erinevaid meetmeid: kinni peetavatele isikutele, kelle kambriakendele oli paigaldatud uus aknaklaas ning seda ei olnud lõhutatud, võimaldati lisapesemiskorda ja -jalutuskäiku, vangla kulul väljastati isikutele mineraalvett, kambrites võimaldati kasutada ventilaatorit ning suurema õhuringluse tagamiseks avati kambriluugid.

12. Vaatamata lisasoodustuste võimaldamisele, jätkusid aknaklaaside lõhkumised. Kinni peetavate isikute seas levis direktori hinnangul n.ö karistamatuse tunne, kuna enamusel aknaklaaside lõhkumise juhtudel polnud võimalik lõhkujat distsiplinaarvastutusele võtta, sest konkreetset süüteo toimepanijat ei olnud võimalik kambriaklaaslaste seast tuvastada (eelvangistushoonetes on valdavalt kuueliikmelised kambrid).

13. Direktori vastuse kohaselt võeti 21.06.2011 Tallinna Vangla direktori juhtimisel toimunud operatiivnõupidamisel vastu otsus rakendada aknaklaaside lõhkumise ennetamiseks täiendavat meetet - mitte kohaldada sisseostude sooritamise soodustust S.t et kinni peetavad isikud, kelle kambriaknale on paigaldatud uus aknaklaas ning seda ei ole ära lõhutatud ühe kuu jooksul, saavad selle kuu möödudes taas sooritada sisseoste kahe nädala tagant. Samas tagas vangla kinni peetavatele isikutele täiendava meetme rakendamise ajal justiitsministri 30.11.2000 määrusega nr 72 kehtestatud „Vangla sisekorraeeskirja“ (edaspidi ka VSE) § 74 lõikest 4 tuleneva õiguse sooritada sisseoste vähemalt üks kord kuus. Kinni peetavaid isikuid teavitati täiendava meetme kasutusele võtmisest kontaktisiku vahendusel.

14. Direktor rõhutas, et lähtuvalt Tallinna Vangla direktori 13.12.2010 käskkirjast nr 121 ei tulene vanglale kohustust võimaldada kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemise võimalust iga kahe nädala tagant, vaid see võimalus tagatakse reeglina iga kahe nädala tagant.

15. Direktor märkis, et Teie elukambrisse paigaldati 10.05.2011 õhtul vastu 11.05.2011 hommikut lõhutud aknaklaasi asemele uus aknaklaas 29.07.2011, alates millest rakendati elukambris viibivatele isikutele ka täiendavat meedet (mitte kohaldada sisseostude sooritamise soodustust) ning jäeti 03.08.2011 väljastamata vanglakaupluse tellimislehed. Augustikuus tagati Teile võimalus sooritada sisseostu vähemalt üks kord kuus 17.08.2011, mil Teile väljastati vanglakaupluse tellimislehed.

16. Peale uue aknaklaasi paigaldamisest ühe kuu möödumist ei olnud direktori sõnul elukambris nr 231 akent lõhutud, mistõttu võimaldati kambris viibivatel isikutel sooritada sisseoste alates 29.08.2011 taas reeglina iga kahe nädala tagant. Teile oli tagatud vanglakauplusest sisseostude tegemine alates 01.07.2011 kuni direktori vastuse koostamiseni kuuel korral s.o 06.07.2011, 20.07.2011, 17.08.2011, 31.08.2011, 14.09.2011, 28.09.2011.

17. Direktor pidas vajalikuks rõhutada, et vaatamata Teie suhtes alates 30.07.2011 täiendava meetme kohaldamisele (03.08.2011 jäite ilma tellimislehtedest) oli Teil võimalik augustikuus sooritada sisseoste kahel korral s.o 17.08.2011 ja 31.08.2011. VSE § 74 lõikest 4 tulenev sisseostu kord tagati Teile 17.08.2011 ning pärast täiendava meetme kohaldamise lõppemist s.o alates 30.08 võimaldati Teil taas sooritada sisseoste reeglina kahe nädala tagant. Märgitud olukorra tingis vastavas kalendrikuus esinenud päevade arv.

18. Direktor informeeris, et Teid ei ole aknaklaasi lõhkumise või sellest mitteteatamise eest karistatud distsiplinaarkorras, ka ei ole Teie suhtes käimas nendel asjaoludel distsiplinaarmenetlust.

19. Direktori sõnul pöördusite vangla poole kirjalikult 03.08.2011, milles soovisite teada missugustel põhjustel ning kelle korraldusel sisseostude sooritamist piirati. Tallinna Vangla edastas omapoolsed selgitused 02.09.2011 vastuskirjaga nr 1-13/33653-1.

20. Direktori andmeil pöördusite 17.08.2011 inspektor - kontaktisiku poole suulise taotlusega tualettpaberi väljastamiseks, mis Teile väljastati 18.08.2011 (8 rulli).

II Õiguskantsleri seisukoht

21. Hindan kõnealust probleemi kahest aspektist. Esiteks, kas Teie õigust sisseostude tegemisele on õigusvastaselt piiratud, teiseks kas kaupluse külastamise ärajäämine tõi kaasa Teie õiguste rikkumise seoses hügieenivahendite või toiduainete puudumisega.

1. Sisseostude tegemise õiguse piiramine

22. Rõhutan sissejuhatavalt, et minu seisukoht põhineb eeldusel, et Tallinna Vangla on edastanud mulle kõik Teie pöördumisega seotud ajaperioodil (s.o 10.05.2011-31.08.2011) kinni peetavate isikute vangla kaupluse kasutamist puudutavad õigusaktid ning et veebis leiduv Tallinna Vangla kodukord on kajastatud kehtivas redaktsioonis.

23. VangS § 48 lõige 1 sätestab, et kinnipeetav võib oma isikuarvel oleva raha eest sisekorraeeskirjades sätestatud korras osta toiduaineid, isikliku hügieeni tarbeid ja muid asju, mille omamine vanglas on lubatud. VSE § 74 lõike 4 kohaselt võimaldatakse kinni peetaval isikul teha sisseoste vähemalt üks kord kuus.

24. Hinnates Tallinna Vangla direktori erinevaid käskkirju, mis puudutavad kinni peetavate isikute sisseostude temaatikat, siis tuleb tõdeda, et sisseostude tegemise sageduse osas on direktori soovi seda küsimust reguleerida erakordselt raske tuvastada ja tuleb asuda seisukohale, et Teie väidetud regulatsiooni direktor tegelikult õiguslikult siduval moel kehtestanud ei ole. Direktori 14.01.2009 käskkirjast nr 1 nähtub, et sisseostude sageduse problemaatikat on puudutatud vaid haldusakti selles osas, mis on käsitletav kehtestatud regulatsioonide andmise kaalutlusi selgitava osana haldusaktist. Hinnates käskkirja teksti, nendin, et minu hinnangul ei nähtu sellest direktori soovi haldusaktiga sätestada võimalust teha sisseoste iga kahe nädala järel.

25. Õiguskirjanduses eristatakse haldusakti (milleks on antud juhul ka kõnealune käskkiri nr 1) erinevaid osasid ning osutatakse ka sellele, et haldusakti eri osistel on erinev õiguslik tähendus. Muu hulgas eristatakse haldusakti resolutiivosa (s.o osa, mis sisaldab haldusaktiga kindlaksmääratavaid õigusi ja kohustusi) ja haldusakti motivatsiooni ehk põhjendust. Kohustuslik iseloom on seejuures haldusakti resolutiivosal. Muudel haldusakti osadel, s.h põhjendustes tuvastatud asjaoludel, on iseseisev õiguslik tähendus vaid seaduses sätestatud juhtudel.² Kehtivas õiguses väljendab seda põhimõtet haldusmenetluse seaduse § 60 lõige 2.

26. 14.01.2009 käskkirjast nähtub, et direktor on soovinud teatud asjaoludel piirata ühe kaupluse väisamise korra ajal sisseostude maksimaalseid koguseid. Osutus sisseostude tegemise sagedusele on hoopis haldusakti osas, mida võib käsitleda akti põhistustena (s.t millistel põhjustel resolutiivosas toodud kogusepiirangud on kehtestatud). Direktor vaid möönab haldusakti põhistuste seas tõika, et praktikas on kinni peetaval isikul võimalik sisseoste teha iga kahe nädala tagant. Minu hinnangul ei ole sellest võimalik välja lugeda Tallinna Vangla direktori soovi kõnealuse haldusaktiga kehtestada või põlistada, et Tallinna Vanglas peab kinni peetav isik saama teha sisseoste iga kahe nädala tagant. Eeldades, et muid asjaomaseid spetsiifilisi regulatsioone vanglas ses küsimuses ei eksisteerinud, leian, et hoolimata 14.01.2009 käskkirjast nr 1 ei olnud vangla mulle teadaolevalt sidunud ennast haldusakti kaudu kohustusega tagada kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemine vähemalt iga kahe nädala tagant ja seega rakendus üldine VangS § 48 ja VSE § 74 lõike 4 kohane kord (sisseoste võimaldatakse teha vähemalt 1 kord kuus).

27. Tallinna Vangla direktori 14.01.2009 käskkirja nr 1 on korduvalt ja ebajärjekindlalt ning segadust tekitaval moel muudetud. 19.02.2009 käskkirjaga nr 9 ja 20.04.2010 käskkirjaga nr 27 on muudetud algset (s.o 14.01.2009) käskkirja, samas on 13.12.2010 käskkirjaga nr 121 millegipärast muudetud hoopiski 20.04.2010 käskkirja nr 27 põhistusi (aga mitte 14.01.2009 käskkirja põhistusi või mõne käskkirja resolutiivosa). Direktor on oma vastuses selgitanud, nagu reguleeriks 13.12.2010 käskkirjaga muudetud põhistused ka 14.01.2009 käskkirja põhistusi ja tähendaks, et kinni peetavatele isikutele võimaldatakse iga kahe nädala tagant sisseoste teha vaid reeglina, mitte igal juhul. Kummalisel kombel ei muuda 20.04.2010 käskkirja põhistused 14.01.2009 käskkirja põhistusi. Kuna aga 14.01.2009 käskkirja resolutiivosa vangla kaupluse külastamise sagedust ei reguleeri, siis puudub ka hilisematel põhistuste muutmistel antud kaasuse kontekstis oluline õiguslik tähendus.

² N. Parrest. Haldusakt. – A. Aedmaa jt Haldusmenetluse käsiraamat. Tartu 2004, lk 295-297.

28. Reguleerimispuudluste tulemuseks on kahjuks juriidiline segadik, mida ei saa õigusselguse osas kindlasti heaks kiita. Ka vangla ei paista ise olevat kindel, mida ja millal on soovitud haldusaktiga reguleerida ja samuti on kinni peetavatele isikutele loodud segase regulatsiooniga mulje, et (eelduslikult) kõigest tavapärane ja mitte mõne haldusaktiga kehtestatud kaupluse külastamise võimalus tihemini kui kord kuus, on haldusaktiga kehtestatud. Siiski ei tähenda segadik, et võiks nentida, et direktor on haldusaktiga kehtestanud vangla kohustuse võimaldada kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemist VSE § 74 lõikes 4 sätestatust sagedamini.

29. Olen seisukohal, et hoolimata arvukatest ja erakordselt segaselt vormistatud muudatustest, ei kajasta direktori 14.01.2009 käskkiri nr 1, 20.04.2010 käskkiri nr 27 ega ka 13.12.2010 käskkiri nr 121 direktori soovi reguleerida ühegi nimetatud haldusakti resolutiivosas õiguslikult siduvana vangla kohustust tagada kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemine igal juhul iga kahe nädala tagant. Seega oli vangla kohustatud tagama sisseostude tegemise vähemalt VSE § 74 lõikes 4 sätestatud sagedusega.

30. Teile võimaldati sisseoste teha 06.07.2011, 20.07.2011, 17.08.2011, 31.08.2011, 14.09.2011, 28.09.2011. Sõltumata sellest, kas tõlgendada VSE § 74 lõikes 4 toodut lähtuvalt kalendrikuu arvestusest (sisseoste peab saama teha vähemalt kord kalendrikuu jooksul) või nõ jooksva kuu arvestusest (kahe sisseostude tegemise korra vahele ei tohi jääda enam, kui kuu aega), olete saanud nimetatud õigust realiseerida ministri määrmises sätestatud ulatuses. Kõige pikem vahe sisseostude tegemises oli 20.07.2011 kuni 17.08.2011, s.o 28 päeva.

31. Eeltoodu põhjal olen seisukohal, et Tallinna Vanglal lasus kohustus võimaldada kinni peetavatele isikutele sisseoste mitte harvem kui kord kuus ja vastavat kohustust Tallinna Vangla Teile 03.08.2011 sisseoste teha mitte võimaldades ei eiranud.

32. Nagu öeldud, ei saa vangla kaupluse külastamist reguleerivad haldusakte pidada õigusselgeteks. Minu hinnangul tuleks Tallinna Vanglal eelkirjeldatud õiguslik segadik likvideerida, ent see ei seostu enam vahetult Teie avalduses toodud sündmustele hinnangu andmisega. Edastan tavapärastelt antud kirja koopia teadmiseks ka Tallinna Vangla direktorile lootusega, et edaspidi haldusaktide koostamisel eelpool osutatud puudustest hoidutakse.

33. Lisan veel Teie väidete kontekstis, et ebajärjekindel on Teie seisukoht, nagu saaks soodustused sisalduda vaid VangS §-s 22 ja samas oleks vangla võtnud endale kohustuse tagada kinni peetavatele isikutele õiguse teha vangla kaupluses sisseoste iga kahe nädala järel. Kui vangla ei võiks kohaldada kinni peetavale isikule seadusega sätestatust soodsamaid nõudeid ja saaks piirduda vaid VangS §-s 22 sisalduvate soodustustega, siis oleks küsitav, kas vangla võiks kehtestada regulatsiooni, et vangla kauplusest saab sisseoste teha sagedamini kui seda näeb ette VSE § 74 lõige 4. Vaevalt, et see oleks käsitus, mille rakendumist Te soovite ja minu hinnangul olek selline lähenemine ka põhjendatu. Kehtiv õigus iseenesest ei välista, et vangla rakendab kinni peetavate isikute suhtes seaduses sätestatud miinimumist soodsamaid tingimusi.

2. Vangla kaupluse külastamise korra ärajäämise mõju Teie võimalusele isiklikku hügieeni järgida ja toituda

34. Märgin, et ei pea kaalukateks Teie väiteid seoses sellega, et vangla on tavapärasest harvemini sisseostude tegemist võimaldades nõ usaldust kuritarvitanud, kuna jättes kehtima kahe nädala tarvis arvestatud ostulimiidid, sattus ohtu Teie võimalus täita kohustust hoolitseda oma isikliku hügieeni eest.

35. Antud juhul nähtub vangla direktori vastusest, et pöördusite 17.08.2011 inspektor-kontaktisiku poole suulise taotlusega tualettpaberi väljastamiseks, mis Teile ka väljastati 18.08.2011 (8 rulli). Muude taotlustega Te vangla poole seoses hügieenivahenditega ajavahemikul 01.07.2011 kuni 01.10.2011 teadaolevalt pöördunud pole, seega võib eeldada, et Teil ei tekkinud tegelikku probleemi seoses hügieenitarvetega. Nagu näha, vastavava avalduse tegemisel Te ka soovitud hügieenitarbeid saite.

36. Ma ei näe kaalukat võimalikku õiguste riivet ka selles, et Teil polnud võimalik 03.08.2011 vanglakaupluse kasutamise ärajäämise tõttu varuda omale kauplusest toiduaineid. VangS § 47 lõike 1 kohaselt korraldatakse kinni peetava isiku toitlustamine vastavuses elanikkonna üldiste toitumistavade ja silmas pidades elutegevuseks vajalikku toidutarvet. Kinni peetava isiku toitlustamine peab olema korrapärane ja vastama toiduhügieeni nõuetele.

37. Täpsemalt määratleb kinni peetava isiku toidule esitatavaid nõudeid sotsiaalministri 31.12.2002 määrus nr 150 „Toidunormid kinnipidamisasutustes“. Sotsiaalministri määruse § 1 lõike 2 kohaselt peab kinni peetava isiku päevane toidunorm katma kinni peetava isiku elutegevuseks vajaliku toidutarbe, rahuldama optimaalse toiduenergiavajaduse ning minimaalse mikrotoitainete (vitamiinid ning mineraaltoitained) ja valguvajaduse.

38. Eeldades, et vangla nimetatud määrust täidab³, ei peaks kinni peetav isik ka ilma võimaluseta vangla kauplust külastada sattuma olukorda, kus ta jääb elutegevuseks vajalike toiduaineteta. Seega ei saa vangla kaupluse külastamise võimaluse puudumine kehtivas õiguses toodud määrast suuremal määral juhul, kui vangla täidab kinni peetava isiku toitlustamisele seatud nõudeid, tuua kaasa kinni peetava isiku õiguste rikkumist seeläbi, et tema igapäevases toidus pole elutegevuseks vajalikku toiduenergiat, mikrotoitaineid ja valku.

39. Eeltoodust lähtuvalt ei saa ma asuda seisukohale, et Teie võimalused isiklikku hügieeni pidada või küllaldaselt toitlustatud saada oleks saanud õigusvastaselt kannatada seoses 03.08.2011 vangla kaupluse külastamise ärajäämisega.

III Kokkuvõte

40. Kokkuvõtteks leian, et hoolimata arvukatest ja erakordselt segaselt vormistatud muudatustest, ei kajasta Tallinna Vangla direktori 14.01.2009 käskkiri nr 1, 20.04.2010 käskkiri nr 27 ega ka 13.12.2010 käskkiri nr 121 direktori soovi reguleerida ühegi nimetatud haldusakti resolutiivosas õiguslikult siduvana vangla kohustust tagada kinni peetavatele isikutele sisseostude tegemine igal juhul iga kahe nädala tagant. Seega oli vangla kohustatud tagama sisseostude tegemise vähemalt VSE § 74 lõikes 4 sätestatud sagedusega (mitte harvem kui kord kuus) ja vastavat kohustust Tallinna Vangla Teile 03.08.2011 sisseoste teha mitte võimaldades ei eiranud.

41. Samuti ei saa ma asuda seisukohale, et Teie võimalused isiklikku hügieeni pidada või küllaldaselt toitlustatud saada oleks saanud õigusvastaselt kannatada seoses 03.08.2011 vangla kaupluse külastamise ärajäämisega.

---

³ Käesoleval hetkel puuduvad andmed, et Tallinna Vangla toitlustamine ei vasta seatud normidele.

42. Lõpetan Sellega Teie avalduse menetlemise ja edastan käesoleva kirja koopia ka Tallinna Vanglale. Samuti vabandan, et seisukoha kujundamine võttis aega.

Lugupidamisega

Indrek Teder

Koopia: Tallinna Vangla, talv.info@just.ee